

СВЕДЕНИЕ
ЗА БРОЯ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ЦИГАНИ В
БЛАГОЕВГРАДСКИ ОКРЪГ

№	ПОКАЗАТЕЛИ	БРОЙ
1.	Брой на учениците, деца на български цигани, обхванати в учебните заведения	2513
2.	Брой на обособените училища само за деца на български цигани	1
	Брой на учениците, обхванати в обособените училища	196
	Брой на обособените паралели	9
3.	Брой на децата, обхванати в предучилищните учебно-възпитателни заведения	240
4.	Брой на учениците, обхванати в интернатните учебно-възпитателни заведения, специални училища, ТВУ, домове за деца и юноши, оздравителни училища, училища – интернати за трудно-възпитаеми ученици	184

15 април 1983 година,
Благоевград

.....

ИНФОРМАЦИЯ

за състоянието на идейно-възпитателната работа
сред българските цигани в комсомолска възраст

В своята работа с малцинствата, както и с българските цигани ОК на ДКМС е отделял изключително голямо внимание. Усилията на ОБК на ДКМС през изминалия период бяха насочени преди всичко в две основни направления: организационно укрепване на чисто циганските дружества или смесени такива и насищане в организациите с относително по-голяма компактна маса такива с богата и съдържателна идейно-възпитателна работа.

От извършената проверка в ОБК с компактна маса цигани се очерта следната картина на цялостната дейност с българските цигани.

Общият брой на обхванатите и членуващи цигани в ДКМС се разпределя както следва: ОБК на ДКМС – Симитли: 60; ОБК на ДКМС – Сандански: 60; ОБК на ДКМС – Петрич: 130; ОБК на ДКМС – Благоевград: 100 8за Благоевград цифрата е приблизителна/.

Дружествата, в които членуват циганите са на производствен принцип, изключение в това отношение правят ОбК на ДКМС – Петрич и Гоце Делчев, където са учредени дружества и на териториален принцип 8по квартали/, които са съответно 2 и 1 за Гоце Делчев. По-голяма компактна маса цигани, съсредоточени и обхванати по селата няма, с изключение на 1 общоселско дружество, наброяващо 20 членове в с. Крупник, което е основано също на териториален принцип. Общият брой на смесените дружества /приблизително 50% цигани/ в комитети. Обектите на проверката се разпределят така: ОбК на ДКМС – Симитли: 3 дружества; Сандански: 4 дружества; Петрич: 5 дружества, Благоевград: 5 дружества. По месторабота те се разпределят така:

- ОбК Симитли – клон Крупнишка комуна и БКС;
- ОбК Сандански – Тютюнева промишленост и БКС;
- ОбК – Петрич – Тютюнева промишленост, БКС, Консервна фабрика и ПАК Беласица;
- ОбК Благоевград – БКС, Тютюнев комбинат “Пирин”, ДЗ “Димо Хаджидимов”, “Безалкохолни напитки”.

Числеността на дружествата не надвишава 20-30 членове. Изготвени мероприятия за работа с българските цигани имат ОбК Благоевград и ОбК Петрич. Всички членове на дружествата /само цигански или смесени/ редовно плащат членския си внос, провеждат в срок отчетно-изборните и просветни събрания.

Сред учащата младеж ОбК полагат усилия да се приобщава малцинството към българското население. Не навсякъде обаче се разчита на актив от циганите, които впоследствие ще работят в такива смесени дружества.

Интелигенция от малцинството почти липсва, но дори и там, където макар и единично, но се намират хора с полувисше и висше образование /обикновено медицински сестри, лаборантки, инженери, учители/ не са в услуга на ОбК на ДКМС – не са привлечени за актив в дружествените комитети. Доста от тях почти умишлено бягат от обществени задължения. Наблюдава се все пак в ОбК Петрич и Сандански и случаи на активната помощ от страна на комсомолци от малцинствата. В Петрич за общински съветник е избран секретарят на I квартално циганско дружество. Сформирана е младежка бригада от цигани в комсомолска възраст с бригадир комсомолският секретар на бригадата, която наброява 30 членове. ОбК на ДКМС Благоевград редовно набира по 4-5 души от малцинството в строителните бригади по 70-то Постановление на МС. Раздадени са 3 апартамента на цигански семейства.

Клубната база, макар и недостатъчна се ползва и от малцинството. В Благоевград предстои пускането на клуб в 9-ти микрорайон – циганския квартал. ОбК на ДКМС Петрич също е предоставил за ползване клуб в квартала. Проблем на ОбК Симитли е предоставянето на клуб в циганската махала /няма удобно помещение/.

В почти всички общини има наличие на несъюзна младеж от малцинството. Причините за това се крият в непостоянството им в работата / сменят през 2-3 месеца работата си/.

С изявилите се и склонни към криминални престъпления и противообществени прояви работят всички от ОбК, които полагат усилия за тяхното битово и трудово настаняване. Добре работят ОбК на ДКМС Петрич и Симитли, които водят на отчет всички застрашени и изявили се. Над същите се поема шефство от щатни работници, челници в труда и активни борци против фашизма и капитализма.

Почти във всички ОбК циганите, макар и малко участват в художествената самодейност на съответните комсомолски организации /заводски и учреденски/. В ОбК Петрич група от 4-ма цигани през миналата година взе участие в Общинския фестивал “Ален Мак”.

Слабо, а в някои случаи и липсва намесата на ОбК при организирането на веселите ритуали – сватба, даване на име на новородено/. Циганските семейства в това направление не са обхванати. Комсомолските организации не използват актива от малцинствата и при организиране на кварталните празници.

По отношение на второто направление в работата на ОбК все още трябва да отбележим, че е недостатъчна. По-ефективни форми се оказват походите, занятията в ПУГ и празненствата, организирани от съответните дружества. Слабо се посещават от малцинството срещи с активни борци и изтъкнати личности в областта на културата, спорта и политиката. В мероприятията на ОбК на ДКМС формално са фиксирани мероприятия с идейно-възпитателна насоченост, които в повечето случаи остават само фиксирани.

Имайки предвид извършената проверка, отдел ИВД на ОК на ДКМС задължи всички ОбК, които нямат мероприятия да изготвят такива за работа с малцинствата. В най-близко време ще бъде сведено до ОбК методическо указание за работа с българските цигани. Пуснато е и сигнално писмо до ОбК с цел да се постави работата с българските цигани на нужното ниво.

14.04.1983 г.,
Благоевград

ОКРЪЖЕН КОМИТЕТ НА ДКМС
ОТДЕЛ ИДЕЙНО-ВЪЗПИТАТЕЛНА РАБОТА

ИНФОРМАЦИЯ

ЗА ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА ПО РАБОТАТА С БЪЛГАРСКИТЕ ЦИГАНИ

Във връзка с изпълнение решенията на Секретариата на ЦК на БКП от 27.IX.1978 г. за работата с българските цигани от 3 март до 11 април беше извършена проверка на дейността в общинските комитети на Отечествения фронт в Сандански, Симитли, Петрич и Благоевград. По време на проверката установихме, че комитети и организациите на Отечествения фронт в тези общини работят системно по приети конкретни мероприятия за приобщаването на българските цигани към българската нация и по-активното им включване в строителството на социализма. Периодично на заседания на бюрата са разглеждани информации и оценки за работата по тези проблеми. Заслушани са отделни квартални комитети и низови организации. Набелязани са допълнителни конкретни решения за активизиране дейността на отечественофронтовските организации.

Към общинските комитети на ОФ има изградени работни групи по селища и низови организации. Групите системно работят с определените семейства. Общинските комитети имат изграден актив из средата на българските цигани, на които се опират в ежедневната практика за осъществяване решенията на Секретариата и набелязаните инициативи.

Комитетите и ръководствата на низовите организации отделят специално внимание на трудово-възпитателната работа. Провеждат се индивидуални и групови срещи, на които се разяснява необходимостта и задължението всеки да се труди и произвежда блага. Търсят се възможности за настаняване неработещите на постоянна работа. В Симитли и Благоевград са проведени вечери на първенците в квартала, на които са наградени най-добрите производственици из средата на това население. Отделни семейства се включват в

изпълнение постановлението за самозадоволяване като отглеждат кокошки, овце и други животни. Част от продукцията предават на държавата.

Съвместно с общинските народни съвети сериозни грижи се полагат за благоустрояването и хигиенизирането на районите, населяване от български цигани. Строят се нови жилищни сгради /Сандански, Крупник и Благоевград/, настаняват ги във ведомствени апартаменти /Благоевград/. Това население се включва при провеждане на трудови акции за благоустрояване на районите си, по прокарване на канализация, асфалтиране на улици, строителство на търговско-битови, детски заведения и други обществени сгради. Някои от тях отговарят на съвременните изисквания и са обявени за образцови домове – Петрич – 10, Сандански – 8, Крупник – 8, Благоевград – 14.

Основна задача на комитетите и организациите на Отечествения фронт е провеждането на системна идейно-възпитателна работа.

Провеждат се културно-масови мероприятия и събрания по случай юбилейни годишнини. Участват в масови общоградски тържества. В Благоевград организирането на празника Гергьовден се ръководи от кварталния комитет на Отечествения фронт. От този квартал взеха участие 60 души български цигани в общинския преглед на кукерските игри, организиран на 1 януари всяка година в квартал “Девети септември”. В Симитли е проведена “Вечер на Семейството”, а навсякъде е организирано честване на Осми март. В Петрич е организирана екскурзия с актива на българските цигани до Кюстендил и Станке Димитров. В Благоевград е изграден квартален клуб, който развива сравнително добра дейност.

В рамките на масовата политическа просвета са изградени лектории със смесена тематика. Изнасят се беседи за социалистическия бит и култура, по научен комунизъм, на здравна и правна тематика. В Сандански е проведена и кинолектория на тема “Социалистическото здравеопазване”, а в Дамяница – специализирана лектория “Зна дома, за семейството”. Освен това “клуба на семейството” в Сандански гостува на циганския квартал и ги подпомагат практически как да си подреждат новите домове. Повече внимание отделят комитетите на педагогическите проблеми и професионалното ориентиране на подрастващите.

Общинските комитети обръщат необходимото внимание на борбата срещу противобществените прояви, които все още се срещат в редица селища. Води се борба срещу търговията с чужда валута и чужди стоки. В тази насока е изградено добро взаимодействие между комитетите на Отечествения фронт, МВР, ДПС, както и с комисиите за борба с противобществените прояви на малолетните и непълнолетните. Организиран е патронаж над проявените нарушители. В Сандански е проведен разговор по низовите организации “Кварталът наш – стопани сме ние”. Изграден е квартален щаб за борба срещу отрицателните прояви, в резултат на което негативните явления от 1982 година са намалели.

Общинските комитети съвместно с ОБСЖ полагат големи усилия за повишаване на битовата култура на това население. На ред с внедряването на социалистическите граждански обреди се празнува деня на родилната помощ, 3 март, 8 март, Нова година и др. Провеждат се тържества при влизане в нов дом, организират се курсове по битова култура – Сандански – 4, Петрич- 2. В Симитли и Благоевград ще се проведат през тази година. С изключение на Симитли редовно се изпращат курсистките за школата в Асеновград. Наред с положителната констатация има и въпроси, по които трябва да се работи по-продължително. Не е преодоляна докрай и навсякъде употребата на двойни имена. Хигиената сред една значителна част от това население е лоша. Не се поддържат чисти обществените места, улици и заведения. Все още има деца, които не завършват основно образование. Не е преодолян докрай стремежа на една част за търсене на лек начин на живот от временна печалбарска работа. Недостатъчни са масовите мероприятия, организирани на територията на кварталите. Завършилите школата за активистки в Асеновград не са организирани в клубове и не всички са привлечени като актив.

Неудовлетворява работата с жените и в семейството като цяло. Повече грижи трябва да се полагат за патриотичното им възпитание.

За подобряване работата с българските цигани предлагам на общинските комитети да имат предвид следното:

1. Да се провеждат повече масови политически изяви с цялото население. Да се помисли за насищане на "Гергьовден" с повече политически, спортни и други мероприятия.
2. Системни грижи да полагат общинските комитети на Отечествения фронт за правилно отношение на останалото население към българските цигани.
3. Да се активизира работата на семейството чрез изграждане клубове на семейството.
4. Редовно да се изпращат подходящи девойки за школата в Асеновград и се премине към изграждане клубове по селища на завършилите тази школа.
5. Да се организират по-често трудови акции за хигиенизиране на районите. За Благоевград да се назначи чистачка за този квартал и колите на комунални услуги да минават и прибират редовно събраните отпадъци, за да няма всеобщо замърсяване на улиците. Да се осигурят необходимите металически кошове за отпадъци.
6. За Благоевград, Симитли и Сандански да се изградят предвидените клубове за масова политическа работа.
7. Да се издирят подходящи младежи-следнисти, които да продължат образованието си чрез рабфак.

13.04.1983 година,
БЛАГОЕВГРАД

ОКРЪЖЕН КОМИТЕТ НА ОФ
СТРАХИЛ ДИМИТРОВ
ЗАВ. ОТДЕЛ "ИДЕЙНО-ВЪЗПИТАТЕЛНА ДЕЙНОСТ